

Διερεύνηση της χρήσης των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας από εκπαιδευτικούς Φυσικής Αγωγής.

Αν. Χατζηπαρασίδης¹, Π. Αντωνίου², Β. Γούργουλης³, Ευαγ. Μπεμπέτσος⁴

¹Καθηγητής Φυσικής Αγωγής Μεταπτυχιακός Φοιτητής ΤΕΦΑΑ Δ.Π.Θ.
anastashos@yahoo.gr

²Επίκουρος Καθηγητής ΤΕΦΑΑ Δ.Π.Θ.
panton@phyed.duth.gr

³Επίκουρος Καθηγητής ΤΕΦΑΑ Δ.Π.Θ.
vgourgoy@phyed.duth.gr

⁴Λέκτορας ΤΕΦΑΑ Δ.Π.Θ.
empempet@phyed.duth.gr

Περίληψη

Η εξέλιξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας και η εισαγωγή και αξιοποίηση τους στο σχολικό περιβάλλον έχουν προσφέρει ευκαιρίες και δυνατότητες σε όλα τα μαθήματα του σχολικού προγράμματος. Αντικείμενο της εργασίας αυτής υπήρξε η διερεύνηση του εάν και κατά πόσο εκπαιδευτικοί Φυσικής Αγωγής χρησιμοποιούν τις Τ.Π.Ε. στην διεξαγωγή και υποστήριξη του διδακτικού και διοικητικού τους έργου αλλά και για προσωπική τους χρήση. Η έρευνα έγινε με την χρήση ερωτηματολογίου σε δείγμα 355 Καθηγητών Φυσικής Αγωγής (Κ.Φ.Α.) Η ανάλυση των ερωτηματολογίων αναδεικνύει τη θετική στάση των Καθηγητών Φυσικής Αγωγής απέναντι στις Τ.Π.Ε. Θεωρούν τις Τ.Π.Ε. κατάλληλα εργαλεία για την βελτίωση της εκπαίδευσης και είναι πρόθυμοι να ενημερωθούν για την χρήση τους στην διδασκαλία. Παρόλα αυτά μικρή είναι η χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία και την υποστήριξη του μαθήματος ενώ εντονότερη είναι η χρήση τους για προσωπική τους εξυπηρέτηση.

Λέξεις κλειδιά: *Τ.Π.Ε., Φυσική Αγωγή, Καθηγητής Φυσικής Αγωγής.*

Abstract

The development of the Information and Communication Technologies (ICT) and its integration in the curriculum has promoted and enhanced effective learning. Aim of the present study was to examine whether Physical Educators incorporate ICT into the educational process, in order to exploit PE-specific potential of technology, and into administrative tasks, as well as the extend to which ICT is utilised outside lessons (class) for personal purposes. A questionnaire was administered to 355 Physical Education teachers to complete, The results indicate that PE teachers have a positive attitude for the ICT and that technology is considered as a valuable educational tool for enhancing effective learning. Additionally, PE teachers express their willingness to be further informed for an efficient ICT incorporation in PE class. However, a limited ICT integration is reported within the educational process and PE class

facilitation, while PE teachers used more frequent technology (ICT) in their private lives for non educational purposes.

Key Words: *ICT, Physical Education, Physical Education Teacher.*

Εισαγωγή

Η ραγδαία εξέλιξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε..) που χαρακτηρίζει την εποχή μας καθώς και η εξάπλωση των υπολογιστικών και δικτυακών τεχνολογιών σε όλους σχεδόν τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας επηρεάζουν σημαντικά τα κοινωνικά δεδομένα και διαμορφώνουν νέες τάσεις (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2001). Η ολοένα αυξανόμενη χρήση υπολογιστών και δικτύων στην παραγωγική διαδικασία, στην οικονομία, στις επικοινωνίες, την ψυχαγωγία και την πληροφόρηση επιτάσσει την ένταξη των Τ.Π.Ε.. και στο εκπαιδευτικό σύστημα. Οι Τ.Π.Ε. βοηθούν σημαντικά στην ανάγκη προσαρμογής της εκπαίδευσης στις διαρκώς μεταβαλλόμενες απαιτήσεις, ώστε να αντεπεξέλθει στις ραγδαίες εξελίξεις της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας γενικότερα (Κόμης, 2005). Η εισαγωγή και αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στο σύγχρονο σχολείο έχει επιφέρει καταλυτικές αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα. Η παραδοσιακή μορφή του σχολείου που στηριζόταν στον εκπαιδευτικό ως φορέα της πληροφορίας και της γνώσης και τον μαθητή ως αποδέκτη μεταλλάσσεται. Ο εκπαιδευτικός έχει καθοδηγητικό και συμβουλευτικό ρόλο ενώ ο μαθητής ανακαλύπτει την πληροφορία και την γνώση μέσω των Τ.Π.Ε. λειτουργώντας ο ίδιος σαν ερευνητής (Ζωγόπουλος, 2001). Η χρήση των Τ.Π.Ε. στην υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας παρέχει ήδη στους εμπλεκόμενους δυνατότητες για μεγαλύτερη απόδοση και αποτελεσματικότητα (Becta, 2007).

Τ.Π.Ε. και διδασκαλία της Φυσικής Αγωγής

Σημαντικές είναι οι δυνατότητες που οι Τ.Π.Ε. προσφέρουν και στους Κ.Φ.Α. για υποβοήθηση και βελτίωση του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής (Αντωνίου, Σίσκος & Φαρμάκης, 2001). Οι Τ.Π.Ε. βοηθούν στην προετοιμασία, οργάνωση και παρουσίαση του μαθήματος αποτελεσματικότερα (Becta, 2004). Επιπρόσθετα η συνεχώς αυξανόμενη συνεργασία του υπολογιστή με μία σειρά συσκευών (Βιντεοκάμερα, πεδόμετρο, λιπομετρητής κ.α). προσφέρει ολοένα και περισσότερες δυνατότητες στον Κ.Φ.Α. Δυνατότητες επίσης προσφέρονται στο τομέα της επικοινωνίας της διοικητικής υποστήριξης αλλά και στην δια βίου εκπαίδευση του Κ.Φ.Α. Στην παρούσα φάση, στην οποία έχει σχεδόν ολοκληρωθεί το πρόγραμμα της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στις Τ.Π.Ε. και υπάρχει σημαντικός αριθμός Κ.Φ.Α. επιμορφωμένος σε αυτές, ενδιαφέρον παρουσιάζει η καταγραφή και η αξιολόγηση της χρήσης των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας από τους Κ.Φ.Α.

Έρευνα

Σκοπός της έρευνας ήταν να διερευνηθεί αν και κατά πόσο οι Κ.Φ.Α. χρησιμοποιούν τις Τ.Π.Ε. για την διεξαγωγή και υποστήριξη του διδακτικού και διοικητικού τους έργου, αλλά και για προσωπική τους χρήση. Να εντοπισθούν οι παράγοντες (φύλο, έτη προϋπηρεσίας, σχετική επιμόρφωση, κατοχή Η/Υ, βαθμίδα εκπαίδευσης) που πιθανά επιδρούν στην χρήση των Τ.Π.Ε. από Κ.Φ.Α. Για τις ανάγκες της έρευνας χρησιμοποιήθηκε ανώνυμο προσαρμοσμένο ερωτηματολόγιο (Βούλτσιου, 2007). Από τον έλεγχο αξιοπιστίας των ερωτηματολογίων διαπιστώθηκε ότι οι κλίμακες είχαν αποδεκτούς δείκτες εσωτερικής συνοχής ($\alpha > .70$). Από την περιγραφική στατιστική ανάλυση προκύπτει πως το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 355 Κ.Φ.Α., 169 γυναίκες και 186 άνδρες. Από τους οποίους 160 δίδασκαν σε Δημοτικά σχολεία, 139 σε Γυμνάσια και 43 σε Λύκεια. Από τους 306 Κ.Φ.Α. οι 355 ήταν μόνιμοι, 42 αναπληρωτές και 5 ωρομίσθιοι. Κάτοχοι ηλεκτρονικού υπολογιστή δηλώσαν οι 322 ενώ σύνδεση στο διαδίκτυο και email είχαν οι 285 και 227 αντίστοιχα. Την διαδικασία της επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε. παρακολούθησαν οι 256 ενώ πιστοποίησαν τις γνώσεις τους στις Τ.Π.Ε. οι 189.

Αποτελέσματα – συζήτηση

Από την στατιστική ανάλυση προέκυψαν οι μέσες τιμές της πεντάβαθμης κλίμακας Likert: (1: καθόλου, 2: λίγο, 3: μέτρια, 4: πολύ 5: πάρα πολύ) των 355 δηλώσεων σχετικά με την αντιλαμβανόμενη ικανότητα των Κ.Φ.Α. όσον αφορά τον χειρισμό του Η/Υ, την άποψη τους για τις Τ.Π.Ε. σαν εργαλεία βελτίωσης της εκπαίδευσης, τον βαθμό χρήσης των Τ.Π.Ε. από τους Κ.Φ.Α. καθώς και τον τρόπο χρήσης των Τ.Π.Ε. αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 1: Απόψεις και χρήση των Τ.Π.Ε. από Κ.Φ.Α.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ	Μέση τιμή
Θεωρώ ότι γνωρίζω να χειρίζομαι τους Η/Υ	3,13
Θεωρώ ότι είμαι ενημερωμένος/η σχετικά με το εκπαιδευτικό λογισμικό που υπάρχει για την διδασκαλία των μαθημάτων της ειδικότητάς μου.	2,28
Θεωρώ ότι οι Νέες Τεχνολογίες είναι κατάλληλα εργαλεία για την βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης;	4,17
Θεωρώ ότι πρέπει να μάθω περισσότερα για τους Η/Υ ως βοηθητικά μέσα για την διδασκαλία των μαθημάτων της ειδικότητάς μου.	4,04
Χρησιμοποιώ της Νέες Τεχνολογίες:	
για την παραγωγή του διδακτικού υλικού.	2,39
για την προετοιμασία του μαθήματος	2,36
κατά την διάρκεια της διδασκαλίας	1,74

αναζητώντας πληροφορίες μέσω διαδικτύου (internet).	3,37
αναθέτοντας στους μαθητές μου εργασίες που απαιτούν την χρήση Η/Υ για την διεξαγωγή διοικητικού έργου	2,07
παρακολουθώντας τηλεδιασκέψεις	2,48
Για προσωπική εξυπηρέτηση, επικοινωνία, διασκέδαση.	1,47
	3,46

Μετά από εφαρμογή του t-test για ανεξάρτητα δείγματα διαπιστώθηκε ότι υψηλότερο αναφερόμενο βαθμό χρήσης των Τ.Π.Ε. για την διεξαγωγή και υποστήριξη του διδακτικού και διοικητικού τους έργου καθώς και για προσωπική τους χρήση παρουσιάζουν: α) οι άνδρες Κ.Φ.Α. $t_{340}=2,076$: $p<0.05$, β) οι Κ.Φ.Α. που είναι κάτοχοι Η/Υ $t_{307}=3,427$: $p<0.05$, γ) οι Κ.Φ.Α. που πιστοποίησαν τις γνώσεις τους στις Τ.Π.Ε. $t_{334}=3,221$: $p<0.05$ Ενώ οι Κ.Φ.Α. που παρακολούθησαν το πρόγραμμα επιμόρφωσης δεν παρουσίασαν στατιστικά σημαντικά $t_{306}=0,979$: $p<0.05$ υψηλότερο αναφερόμενο βαθμό χρήσης των Τ.Π.Ε. $2,585 \pm 0,79$ από ότι οι Κ.Φ.Α. που δεν πιστοποίησαν τις γνώσεις τους. $2,292 \pm 0,87$. Μετά από εφαρμογή της ανάλυσης διακύμανσης για ανεξάρτητα δείγματα ως προς έναν παράγοντα δεν διαπιστώθηκε στατιστικά σημαντική επίδραση του παράγοντα σχολική βαθμίδα που υπηρετούν οι Κ.Φ.Α. στον αναφερόμενο βαθμό χρήσης των Τ.Π.Ε. από Κ.Φ.Α.. Η ανάλυση των ερωτηματολογίων αναδεικνύει, τη θετική στάση των Κ.Φ.Α. απέναντι στις Τ.Π.Ε.. Θεωρούν τις Τ.Π.Ε. κατάλληλα εργαλεία για την βελτίωση της εκπαίδευσης και είναι πρόθυμοι να ενημερωθούν για την χρήση τους στην διδασκαλία. Παρόλα αυτά μικρή είναι η χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία και την υποστήριξη του μαθήματος ενώ εντονότερη είναι η χρήση τους για προσωπική τους εξυπηρέτηση. Έτσι πιθανολογείται ότι η επιμόρφωση στην απόκτηση βασικών δεξιοτήτων στις Τ.Π.Ε. δεν αποτελεί ικανό παράγοντα για την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη μαθησιακή διαδικασία. Οι συγκεκριμένες στάσεις των Κ.Φ.Α. απέναντι στις Τ.Π.Ε. όπως και οι χρήσεις των Τ.Π.Ε. υποδεικνύουν την ανάγκη επιμόρφωσης των Κ.Φ.Α., σε ζητήματα παιδαγωγικής αξιοποίησης των Τ.Π.Ε.

Βιβλιογραφία

- Becta., (2007). *Progress and impact of technology in education. Harnessing technology review*. <http://www.becta.org.uk>
- Αντωνίου, Π., Σίσκος, Α., & Φαρμάκης, Δ. (2001). *Τεχνογνωσία και ψυχολογική ετοιμότητα καθηγητών φυσικής αγωγής σε σχέση με την εκπαίδευση από απόσταση*. http://www.eap.gr/news/EXAGGELIA_SYNEDRIOU/synedrio/html/sect7/123.htm
- Ζωγόπουλος, Στ. (2001). *Νέες Τεχνολογίες και Μέσα Επικοινωνίας στην Εκπαιδευτική Διαδικασία*. Εκδ. Κλειδάριθμος Αθήνα.
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.(2001). *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής*
- Κόμης, Β. (2005). *Οι Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση Πανεπιστημιακές Σημειώσεις*. Πάτρα. <http://odysseia.cti.gr/about.htm>